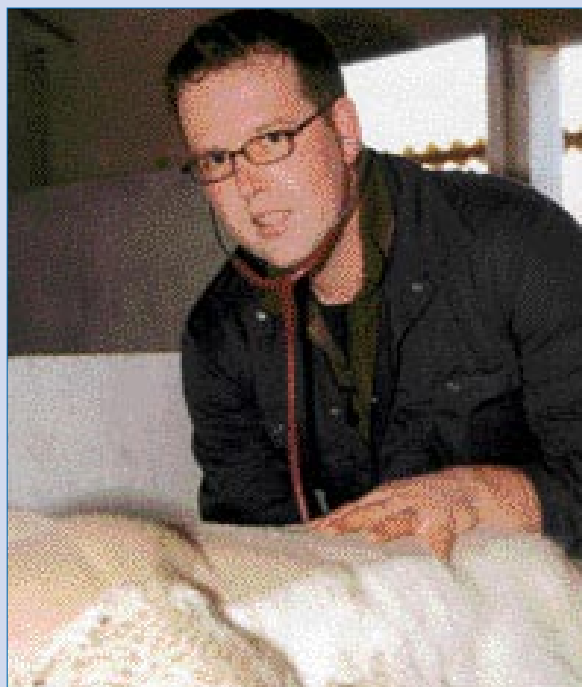

Baarmoederontsteking

Bij meer dan 15 procent witvuilers is preventieplan aan te raden

Op een bedrijf waar voor de hobby een tiental Blonde d'Aquitainekoeien worden gehouden, stond een koe die een dag of zeventig geleden had gekalfd. De veehouder wist alleen te melden dat het dier zonder hulp had gekalfd. Op de vraag of de nageboorte goed was afgekomen, moest hij het antwoord schuldig blijven. Wel had hij gezien dat de koe iets had gewitvuld, maar dat was alweer een dikke maand geleden. Bij rectaal onderzoek constateerde ik een vergrote, met inhoud gevulde baarmoeder ter grootte van een flinke tennisbal. Het verschil met dracht kon ik ook voelen: de wand van de baarmoeder had minder tonus, de inhoud was gemakkelijk te verplaatsen en ik kon geen membraanslip voelen. Om helemaal zeker te zijn van de diagnose witvuiler heb ik toch maar even de echo gepakt. Het echobeeld bevestigde mijn vermoeden en de koe kreeg meteen een injectie met prostaglandine. Het dier zou waarschijnlijk binnen drie dagen tochtig worden. Als advies gaf ik mee het dier dan nog niet te insemineren. Pas bij de volgende tocht zou het dier geïnsemineerd kunnen worden, tenminste als het tochtsljm dan helder was. Als het dier de tocht niet zou laten zien, dan zou ik het dier graag weer controleren bij het volgende bezoek.

Niels Groot Nibbelink,
erkend herkauwerdierenarts en vakdierenarts rund

Chronische baarmoederontsteking

Men spreekt van witvuilen als er vanaf veertien dagen na het afkalven nog witte of grauwwode uitvloeiing wordt waargenomen. Het witvuilen wijst op een bacteriële infectie van de baarmoeder. De oorzaken kunnen divers zijn, zoals het aan de nageboorte blijven staan, een verhoogde infectiedruk en verminderde hygiëne op stal of een slechte hygiëne bij het geboorteprocés. Bij sommige koeien die een acute baarmoederontsteking (endometritis) hebben gehad, zuivert de baarmoeder zichzelf 14 tot 20 dagen na het afkalven. Andere dieren ontwikkelen echter een chronische baarmoederontsteking of pyometra, waarbij de baarmoeder gevuld is met een hoeveelheid

pus die kan variëren van enkele milliliters tot vele liters. Met een zeer kleine hoeveelheid ontstekingsvocht in de baarmoeder kan het dier toch regelmatig tochtig worden, maar zal er geen embryo in de baarmoeder tot ontwikkeling kunnen komen.

Slechts de helft van de witvuilers wordt ontdekt door uitwendig onderzoek. Daarom is inwendig onderzoek erg belangrijk bij koeien die niet tochtig willen worden of die al herhaaldelijk zijn geïnsemineerd. De beste remedie om het dier te genezen van een pyometra is haar tochtig te spuiten met prostaglandines rond de dertigste dag na het kalven. Dit kan alleen als er een mooi geel lichaam (corpus luteum) aanwe-

zig is op de eierstokken. Een andere mogelijkheid is om het dier dertig dagen na afkalven via een baarmoederinjector met antibiotica te behandelen (Metricure). Twee tot vier weken na de behandeling is het raadzaam om de koe nogmaals inwendig te laten controleren door uw dierenarts.

Dieren met een te laat behandelde pyometra hebben een zeer slechte prognose om opnieuw drachtig te worden. Op tijd behandelen is daarom zeer belangrijk. Bij meer dan 15 procent witvuilers op jaarbasis is het raadzaam om samen met uw dierenarts een preventieplan te maken.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?

Raadpleeg uw dierenarts